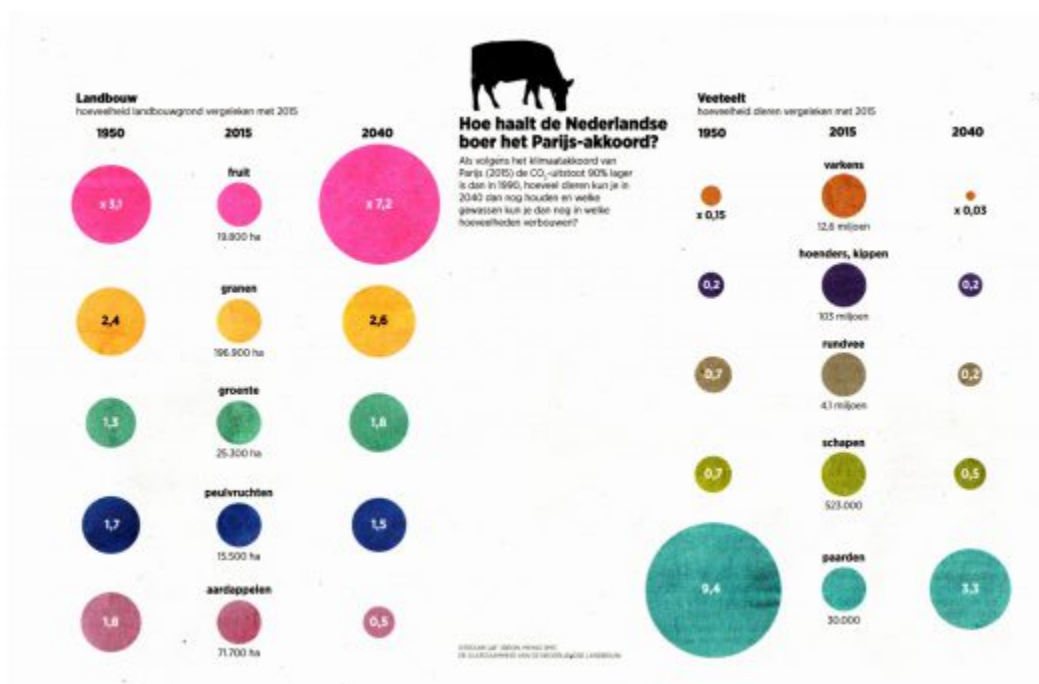

Feitelijk onjuiste standpunten over biologische landbouw in Topsector Agri & Food

22 februari 2019

Bertus Buizer – 18 december 2018 – update: 22 februari 2019

De leden van de vaste Kamercommissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) hebben volgens deze commissie uitvoerig kennis kunnen nemen van mijn bezwaar tegen de feitelijk onjuiste uitspraken van de voorzitter van de Topsector Agri & Food over biologische landbouw maar zij vinden dat het aan de kamerleden is om daarover desgewenst vragen te stellen aan het kabinet.

Dat blijkt uit de [brief van 11 februari 2019 van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit \(LNV\)](#) in reactie op mijn brief van 28 januari 2019 aan de vaste Kamercommissies voor LNV en Economische Zaken (EZ). Daarin had ik aan de orde gesteld dat het in de Topsector Agri & Food nog steeds aan een boegbeeld voor de biologische landbouw ontbreekt, terwijl deze sector juist de volledige steun van het Ministerie van LNV verdient en

dus ook van de Topsector Agri & Food:

“Deze voorbeeldige landbouwsector verdient juist de volledige steun van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en dus ook van de Topsector Agri & Food, maar krijgt die niet. Inmiddels lopen landen als Duitsland en Frankrijk, belangrijke exportlanden van Nederland, voorop in het stimuleren van de biologische landbouwsector. In Duitsland is inmiddels al 8,2 procent van het landbouwareaal biologisch, terwijl Nederland op 3,2 procent blijft steken. Die 3,2 procent van het landbouwareaal is zo laag vanwege onder andere de anti-reclame die steeds van de Topsector Agri & Food uitgaat. Boeren worden zo ontmoedigd voor omschakeling. Ze blijven dan liever werken voor de overschottenmarkt (melk, suikerbieten).

De consumentenvraag naar biologische voedselproducten groeit wereldwijd structureel 6 tot 13 procent per jaar, ook in Nederland. En biologische landbouw is toonaangevend in ondermeer biodiversiteit, CO₂-opslag in de bodem en herstel van kwaliteit bodem, oppervlaktewater, en ecosystemen. Uit diverse wetenschappelijke studies blijkt bovendien, dat biologische landbouw duurzame voedselzekerheid biedt, juist ook in 2050.”

Al [eerder](#) *) uitte ik mijn zorgen over het ontbreken van een boegbeeld van de biologische landbouwsector in de Topsector Agri & Food. Dr. Aalt Dijkhuizen, werd in 2014 bij zijn afscheid als voorzitter van de Raad van Bestuur van Wageningen UR door de toenmalige VVD-minister Henk Kamp van het Ministerie van Economische Zaken benoemd tot boegbeeld van de Nederlandse Topsector Agri & Food. Maar hij toont zich vooral groot pleitbezorger van de [intensieve landbouw](#). Biologische landbouw daarentegen is aan hem niet besteed, getuige zijn vele negatieve uitingen daarover.

Op 14 december 2018 schreef [Dijkhuizen](#) als voorzitter van de Topsector Agri & Food op Twitter:

“Biologische landbouw slecht voor het klimaat, aldus (opnieuw) vastgesteld in bijgaand artikel in Nature. Natuurlijk staat het een ieder vrij om er toch voor te kiezen, maar duurzaam is het niet. Integendeel!

vork.org/nieuws/biologi...“

Alsof vervuiling van bodem, lucht en water zich houdt aan de grenzen van het gangbare landbouwbedrijf.

In een reactie op mijn commentaar op het [artikel in Nature](#) **) schrijft hoofdauteur Tim Searchinger:

“This is not a paper that says don’t do organic farming. Our only finding regarding organic farming is that under average yields in Sweden, where yields are lower, there are land use costs. Obviously, if an organic farm obtains equivalent yields, then you don’t have these costs and could have other carbon benefits through soils in addition to pesticide and other benefits. The calculator responds to the yields.”

Daaruit blijkt wel dat hij (Searchinger) veel genuanceerder is in zijn reactie dan Dijkhuizen in zijn conclusie.

Dijkhuizen toont zich nog steeds bepaald geen boegbeeld van de biologische landbouw. Hij ziet het bovendien verkeerd. Want in tegenstelling tot biologische landbouw is het juist de gangbare melkveehouderij, die hij altijd opgehemeld heeft, die slecht is voor het klimaat en ook nog eens ten koste gaat van de [biologische melkveehouderij](#). Er zijn [veel te veel koeien](#) (en melk- en mestoverschotten!): <https://lnkd.in/d3JhjRg>

Voor het klimaat kan de intensieve veehouderij beter uit Nederland verdwijnen, vooral waar tuinbouw mogelijk is. Dit biedt ook meer kansen voor meer kleine boeren. Ecologisch verantwoorde teelt van groenten en fruit heeft de toekomst, met biologisch als voorbeeld. Daarin is een zeer grote diversiteit mogelijk, wat het voor veel telers mogelijk maakt zich te onderscheiden.

Wat de studie die hij aanhaalt niet noemt, is dat van alle landbouwgrond 25% sterk is gedegradeerd, 8% gemiddeld en 36% licht gedegradeerd ([FAO, 2011](#)). Dit is voor een groot deel te wijten aan de gangbare landbouw. Biologische landbouw daarentegen herstelt de bodem en slaat veel CO₂ op in de [bodem](#) en de [FAO](#) heeft berekend dat de CO₂ uitstoot per hectare biologische landbouwsystemen 48% tot 66% lager is dan in conventionele systemen ([EEA, 2015](#)).

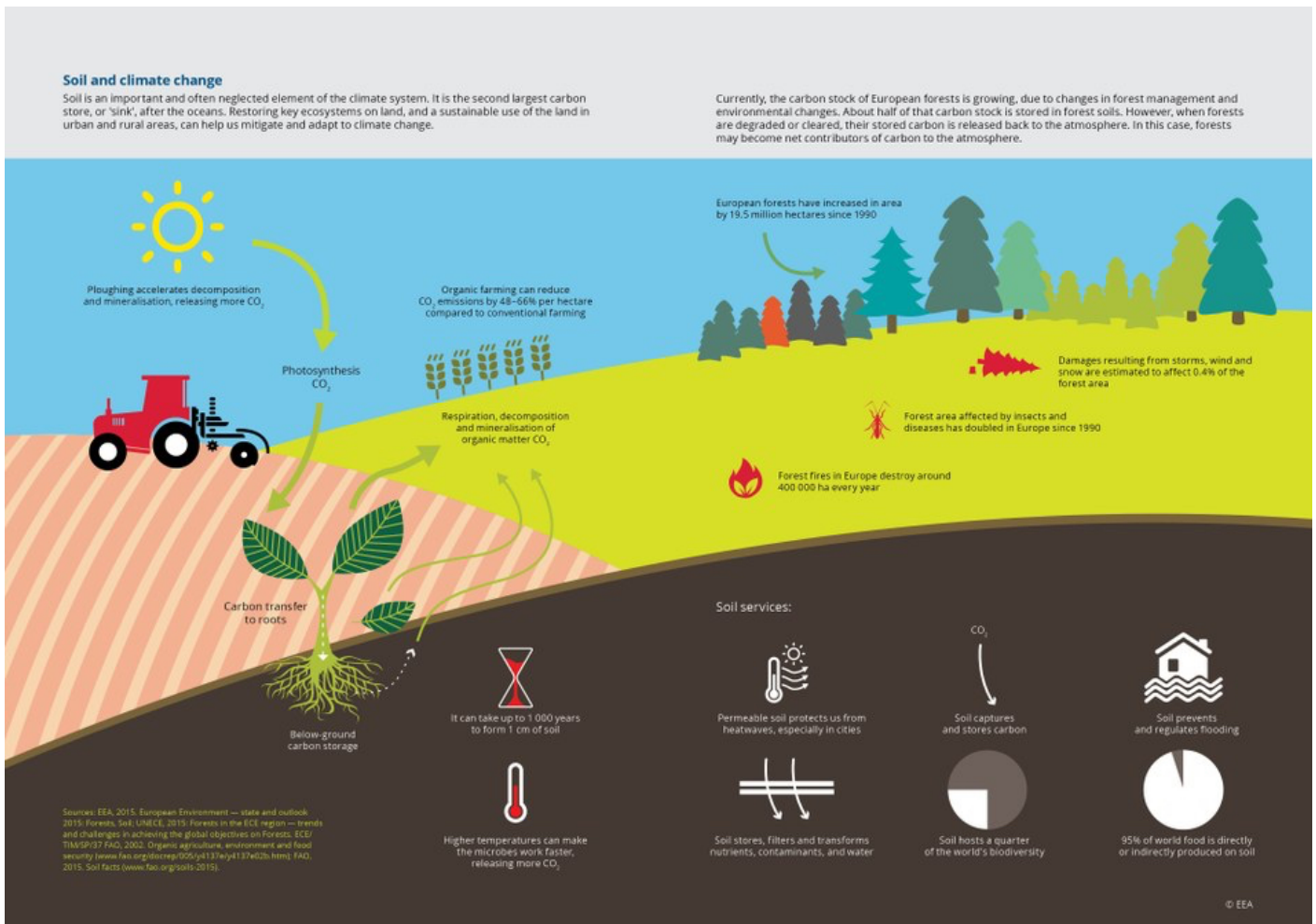
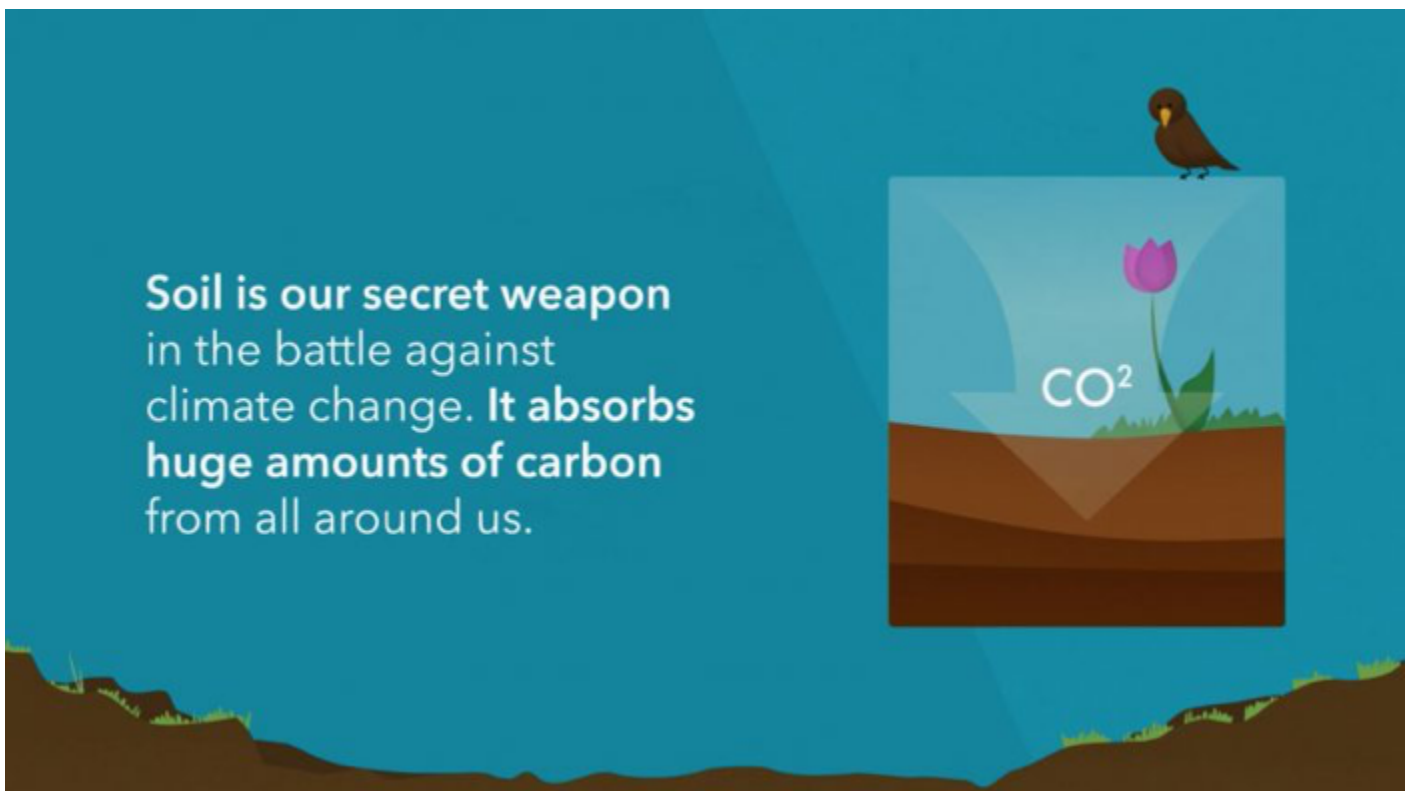

Illustration "Soil and climate change" – Source: European Environment Agency (EEA)

Video (source): IFOAM Organics International

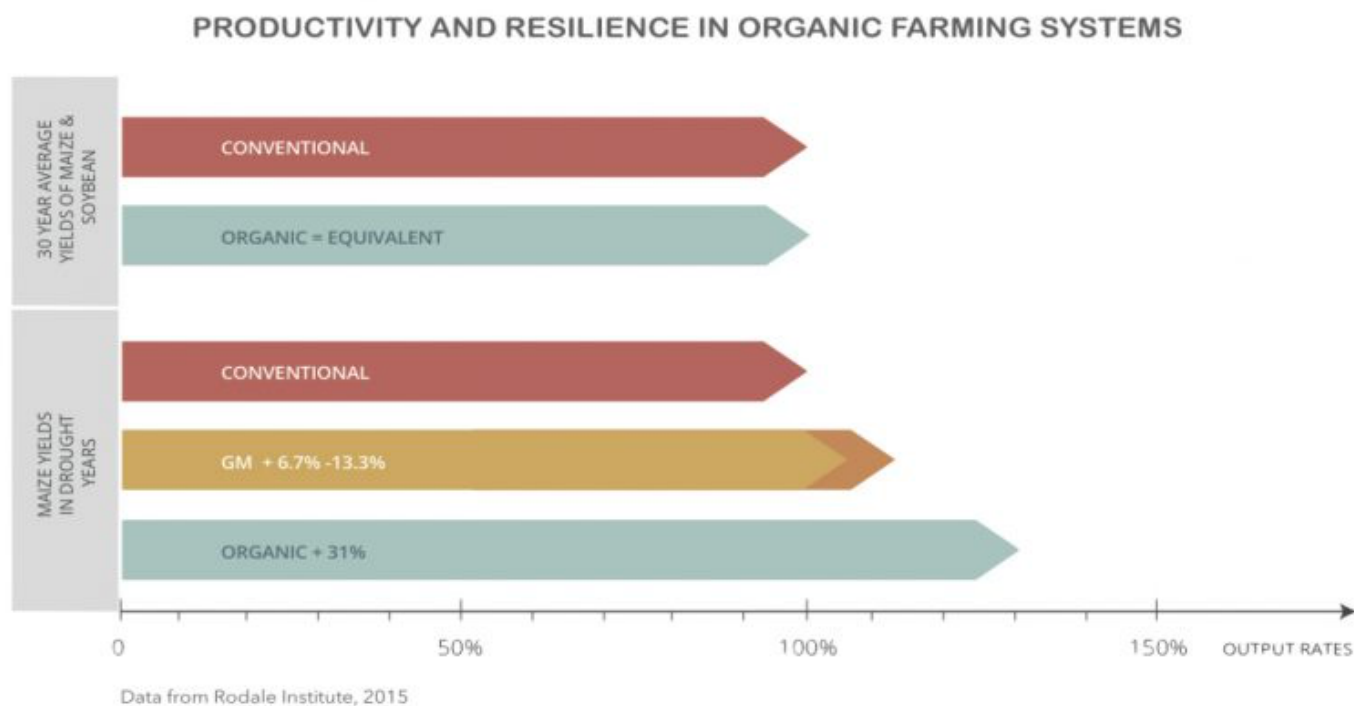
Volgens dr. Harry Donkers wordt in de studie geen rekening gehouden met

het feit dat de opbrengst van biologisch geteelde landbouwproducten per hectare na een periode van 10 tot 15 jaar de opbrengst van gangbaar geteelde landbouwproducten evenaart of zelfs overtreft. Die periode wordt niet in acht genomen. Bovendien blijven na die periode bij biologische teelt gezonde bodems over, terwijl bij gangbare teelt slechts met chemische meststoffen en chemische bestrijdingsmiddelen [vervuilde bodems](#) overblijven.

Ik kan hieraan toevoegen, dat bij biologisch een goede match wordt gemaakt met robuust uitgangsmateriaal (zaad-, plant- en pootgoed), een gezonde bodem, meer biodiversiteit, een natuurlijke ziekten- en plaagbeheersing en organische bemesting. N-mineralen worden deels uit de lucht gehaald door vlinderbloemige gewassen, maar het gros van alle benodigde mineralen komt uit de bodem vrij door een goede bodemstructuur en een goede doordringbaarheid en lucht- en vochthuishouding in de bodem, toepassing van rijpe, strorijke dierlijke organische mest, zeer schone compost, maaibemesting en door een optimaal bodemleven, zoals bodemschimmels (met name mycorrhiza, een samenlevingsvorm van schimmels en planten via de wortels), aërobe bodembacteriën, regenwormen, etc.

In jaren met extreem weer, zoals extreme droogte of zware regenval, kunnen opbrengsten in een biologisch systeem zelfs tot 40% hoger zijn dan in een gangbaar landbouwsysteem, blijkt uit [onderzoek van het Rodale Institute](#).

Outcomes of diversified agroecological, OA systems: productivity & resilience

IPES-FOOD 2016

Donkers: Ook mag niet vergeten worden dat middelen voor onderzoek en innovatie sinds WO II praktisch volledig zijn gegaan naar gangbare landbouw en niet naar biologische landbouw. Op dat gebied loopt de biologische landbouw sterk achter bij de gangbare landbouw. De meeste (klimaat- en milieu)winst kan worden behaald door middelen in te zetten voor onderzoek en innovatie voor biologische landbouw.

Met betrekking tot biologische landbouw verwijst de studie van Tim Searchinger et al in Nature alleen naar de gemiddelde opbrengsten van erwten en tarwe in Zweden. Inmiddels hebben ook vele anderen, waaronder [Organic Sweden](#) en [IFOAM Organics International](#), de studie op dat punt bekritiseerd.

De wereldwijd structureel groeiende landbouwsector biedt juist veel kansen voor Nederland, voor de duurzame voedselzekerheid, de bodem, het klimaat en de biodiversiteit. Een boegbeeld dat de Nederlandse biologische landbouwsector internationaal overtuigend voor het voetlicht brengt,

ontbreekt nog steeds. Daarover maak ik mij oprecht zorgen. Het is daarom zaak dat de huidige minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Carola Schouten (ChristenUnie), zo snel mogelijk regelt dat er in de Topsector Agri & Food een goed boegbeeld komt van de Nederlandse biologische landbouwsector.

Op 4 januari 2019 publiceerde vakblad [Boerderij Vandaag](#) hierover met de titel '[Topsector AgriFood moet biologisch versterkt](#)'.

Biologische landbouw heeft de beste papieren voor een toereikende duurzame voedselvoorziening. [Lees meer ...](#)

Voor reacties op LinkedIn, klik [hier](#) en [hier](#).

Credits [header](#) afbeelding: [Trouw L&F](#), op basis van inhoud proefschrift 'De duurzaamheid van de Nederlandse landbouw' van Dr. Meino Smit, [Wageningen University & Research](#), 2018

*) Zie ook [kamerbrief](#).

***) Timothy D. Searchinger, Stefan Wirsenius, Tim Beringer & Patrice Dumas (2018), 'Assessing the efficiency of changes in land use for mitigating climate change', Nature: <https://www.nature.com/articles/s41586-018-0757-z>

[PDF](#)